

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 276. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358339200/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

bedste Mænd. Hun stod i stadig Forbindelse med Goethe, Herder, Fichte, Schelling, Hegel, Tieck, Schleiermacher og Hardenberg. Goethe var netop da i intim Forbindelse med den unge Skole. Den var lige ved at dannes, og de forskellige Medlemmer af den havde deres første Stævnemøder i Jena. Hun spiser Frokost med Goethe, til Middag med Fichte og er snart kun alt for uadskillelig fra Schelling.

Et Eksempel paa Styrken og Enheden af Carolines Dømmekraft afgiver følgende Brudstykke af et Brev fra hende til Schelling (1ste Marts 1801): «Du vil dog vel ikke, allerkæreste Ven, af mig have Noget at vide om, hvorvidt Fichtes Aand rækker, skønt Du synes at ville høre min Mening derom. Mig har det altid forekommet, som om han med al sin uforlignelige Tænekraft, sin faste Slutningsmaade, sin Klarhed og Nøjagtighed, sin umiddelbare Anskuelse af Jeget og sin Opdager-Begejstring dog var begrænset; kun tænkte jeg, det kom af, at den guddommelige Indgivelse fattedes ham — og naar Du har gennembrudt en Kres, ud af hvilken han ikke kunde komme, saa skulde jeg tro, at Du ikke saameget har gjort dette som Filosof -- dersom Benævnelsen her skulde være rigtig brugt, maa Du ikke skændte paa mig derfor — men snarere fordi der i Dig er Poesi og ingen i ham. Poesien ledede Dig umiddelbart til en Frugtbarhedstilstand, medens det var lagttagelsens Skarphed, der førte ham til Bevidsthed. Han har Lyset i dets klareste Klarhed, men Du ogsaa Varmen, og Lyset kan kun lyse, Varmen frembringer. Er dette nu ikke fint set af mig? som man gennem et Nøglehul ser et umaadeligt Landskab.»

Om Hegel findes der etsteds den morsomme Ytring, der lidet svarer til den almindelige Forestilling om Filosofen: «Hegel spiller her den Galante og er den almindelige Cicisbeo» (*Caroline* II. 239).

Med Lidenskab deltager Caroline i alle den romantiske Skoles Bestrebelser, forfatter, korrigerer, anmelder anonymt, snart selv skrivende, snart virksom paa anden, tredje, fjerde Haand. Den politisk-revolutionære Lidenskab, der udmærker hende fremfor Mændene, gaar nu nødtvungen med til literære Skærmydsler og Intriger. Vi ser hende saaledes anmelde Schlegels *Ion* anonymt, men temmelig drillende, ser Schlegel ligeledes anonymt besvare og imødegaa denne Recension, og saa endelig Caroline kalde Schelling til Hjælp, der i en tredje anonym Recension som